

KURJER WARSZAWSKI

D. 21. Lipca. — Rok 1836.
Czwartek.

№ 191.

Jutro, S. Marja Magdalena.

W wczorajszym Kurjerze umieszczonem było całkowicie prawo o Szlachectwie w Królestwie Polskiem. Postanowienie Najjaśniejszego PANA o tem prawie, jest następujące:

*Wypis z Protokołu Sekretarjatu Stanu
Królestwa Polskiego.
z Bożej Łaski*

M Y M I K O Ł A J Iszy.

Cesarz Wszech Rosji, Król Polski etc.

Statutem Organicznym w dniu 14 Lutego 1832 r. Królestwu Polskiemu nadanym, określając ogólne prawa wszystkich mieszkańców tego kraju, już w tedy zamierzaliśmy następnie oznaczyć prawa każdemu stanowi właściwe. Zgodnie z tym zamiarem Naszym, uznaliśmy za przyzwoite przedewszystkiem urządzić stan szlachecki. Ze zmianą kształtu rządu, wielokrotnie zmieniła się w Królestwie Polskiem pierwotkowa postać szlacheckiego dostojenstwa. W r. 1807 zmieszane pod względem praw swoich ze wszystkimi innymi stanami, szlachectwo stało się proctym honorowym tytułem. Takowe położenie onego, nie może być odpowiedniem obecnemu rzeczy porządkowi. W rządzie ściśle monarchicznym wszystkie stany używają zarówno opieki ustaw krajowych, powinny mieć oznaczone i zabezpieczone temi ustawami oddzielne istnienie, właściwe prawa i powinności. Za podstawę praw dostojenstwa szlacheckiego, uznaliśmy sprawiedliwem przyjąć w Królestwie też samą główną zasadę, na której szlachectwo ugruntowane jest w Cesarstwie, a mianowicie: imie nabyte przez znakomite zasługi w wojskowym i cywilnym zawodzie. Tym sposobem otwiera się pole, jednym do nabywania odgąd szlachectwa przez odznaczającą się terażniejszą służbę, drugim do przywrócenia świetności imienia przodków, skoro po udowodnieniu porządkiem przepisany pochodzenia, ona połączona

będzie z rzeczywistą terażniejszą służbą. Zatwierdziwszy ułożone na tych głównych zasadach i do niniejszego przyłączone prawo o szlachectwie w Królestwie Polskiem, po należytem onego roztrząśnieniu przez Departament Rady Państwa do spraw tegoż Królestwa, Rozkazujemy: 1. Prawo powyższe wprowadzić w wykonanie. 2. Gdy z utworzeniem w skutek tegoż prawa Heroldji, ustanowiony w r. 1832 komitet tymczasowy w Warszawie, staie się niepotrzebnym, takowy przeto komitet rozwiązać i akta onego przenieść do Heroldji. — Dan w Peterhofie, 25 Czerw: (7 Lipca) roku pańskiego 1836, a panowania naszego jedenastego. (podpisano) MIKOŁAJ, — Przez Cesarza i Króla, Minister Sekretarz Stanu, w zastępstwie Pomocnik Ministra, Jgn: *Turkult.*

Kommissja Rządowa Sprawiedliwości zatwierdziła protokół złożonego na d. 21 Marca r. b. w Kommissji Examinacyjnej Wództwa Mazowieckiego przez PP. Hipolita *Morawskiego* i Alfonsa *Muszyńskiego* Aplikantów Sądowych, examinu, w skutek którego tymże kandytatom stopień zdolności do sprawowania urzędów sądowych do klasy Hej należących, z przyzwoitym dla kraju użytkiem przyznanym został. — *Dyrekcja Mennicy Królestwa Polskiego.* Podaje do powszechnej wiadomości, iż dostrzeżona została w cyrkulacji fałszywa 5cio złotówka z r. 1817, do której rozpoznania służą następujące oznaki: Popiersie N. PANA nie ma wydatnych rysów i iakby zalane wydaje się, litery napisu są nieforemne, herb państwa podobnież w różnych częściach niewydatny, a szerególniej głowy orła i korony nad niemi; nakarbowanie na okręgu zbyt drobne i nie jednostajne. Pieniądz ten jest z srebra próby 4 łótów 10 gran, a powinien być 13 łótów 16 gran; wartość jego tylko około 50 groszy wynosi. Wzywa się wszel-

kie władze skarbowe i policyjne do dawania baczności na kurs tego rodzaju pieniędzy, dla ochronienia kasy Publiczności od szkody, tudzież ukarania winowajców stosownie do przepisów prawa. Dyrektor *Bieńkowski*. Kontroler Jlny *M. Biernacki*. Członek Dyrekcji *Żabiński*. Sekretarz *Ginett*. — Jutro dana będzie w *Resursie Kupieckiej* zabawa, złożona z koncertu, kolacji i tańców. W czasie koncertu wykonane będą: Uwertura *Mehula* z opery *Józef w Egipcie* na całą orkiestrę; Koncert *Kalkbrennera* na 2 fortepjany, z towarzyszeniem całej orkiestry; Warjacje *Franszomme* na Wiolenczelę z towarzyszeniem orkiestry; Kantata skomponowana przez *Józefa Sandmann*. Na zabawę tę Członkowie Resursy z familjami zapisywać się mogą tylko jeszcze do dzisiejszego wieczoru. — Złożono w Biórze Zleceń dzieła: *Opisanie Egiptu* (Description de l'Egypte), tomów 13, oraz rycia do tego dzieła szczególnie do architektury w formacie długości łokci 2 a szerokości 5 ćwierci, sztuk 25, oraz kart i botaniki długości w świetle łokieć a szerokości 3 ćwierci, sztuk 25. Kompletnie dzieło kosztowało zł. pol. 18,000, zaś tu wskazane są do nabycia za złp. 600. — *Woda do czyszczenia ram złoconych*, znajduje się do nabycia z opisem iak z nią postępować należy, w Fabryce świec obrotowych, szuwaxu i innych wyrobów przy ulicy Bielańskiej Nr 608, w pałacu W. Piotrowskiego *Jakóba. A. Gottlieb i komp.* — Wczoraj w teatrze Rozm: po *Emmie* przywołani *J.P. Jasiński* i *J.Panna Dobrzańska*. W czasie przedstawienia kom: op: *Ambasador*, *J.Pani Kurpińska* zasłużonemi była okrywaną oklaskami, a po ukończeniu zaszczycona przywołaniem. — *Dozór Bożniczy Miasta obwodowego Konina*. D. 14 b. m. o godzinie lej w nocy, wszczął się pożar w rewirze Starozakonnym, w mieście tutajszem; płomień w jednej chwili ogarnął 43 domów żydowskich, i 5 chrześcijańskich, i takowe w perzynę obrócił. Przy nieszczęśliwym tym wypadku 115 familji pozostało bez przytu-

ku, albowiem niektórzy cośkolwiek wyratować byli w stanie, a drudzy tylko w koszulach życia swe zdążyli ocalić. Dozor *Bużniczy* przy tak nieszczęśliwym wypadku za obowiązek przeczytanie w imieniu całej gminy Starozakonnym złożył dzięki wszystkim Obywatelom w ogólności za udzieloną pomoc w tamowaniu ognia i poświęcenia trudów w wynoszeniu rzeczy z palących się już domów; w szczególności zaś *J.W. Bronikowskiemu* Referendarzowi Stanu, *Kommissarzowi* Obwodu, *W.W. Kawczyńskiemu* Adjunktowi, *Rucińskiemu* Burmistrzowi, *Peletjer* Budowniczemu, *Pulkowskiemu* Pisarzowi magazynu solnego, *Karolowi* i *Franciszkowi Janowskiemu* Obywatelom, *Koletowskiemu* Pocztalterowi, *D. Herszel* Lekarzowi obwodu, *Teodorowi Szyszynin* Kupcowi Rossyjskiemu i *Pani Biacie Osterlofowej*, którzy z narażeniem zdrowia i życia wtem nieszczęściu działali. W Koninie d. 4/16 lip: 1836. *Hajman Lewinsohn Kott D. B.* — *Sprostowanie*. W onegdajszym Kurjerze w 9 wierszu z początku, zamiast *Flenkenstejn*, być powinno *Funkienstein*. — Artysty teatru Polskiego we *Lwowie*, ryjechali do *Stanisławowa*, dla dawania tamże przedstawień scenicznych, a wrócą do *Lwowa* 1go Września.

Niemcy. — Lista kąpiących się w *Karlsbadzie* osób dotąd 1800 obejmuje, w *Marjenbadzie* (Marjańskie łaźnie po sław.) jest około 700 gości. W tem ostatniem miejscu znajduje się wiele panujących familji. — W *Pradze* czynią już przygotowania do nastąpić mających obrzędów koronacji. W Kościele zamkowym, gdzie obrzęd koronacyjny odbywać się będzie, wystawione zostaną trybuny dla znakomitszych osób płci obiej. — Do *Frankfortu* przybył *Xiążę Talejrاند* z rodziną, oraz *Xię Wołkoński*. — W *Wiedeńskich szpitalach* d. 5 b. m. już było 3000 osób chorujących na cholerę.

Anglja. — W giełdzie *Londyńskiej* spadły papiery hiszpańskie. — 6 b. m. okropny wicher wiele szkody narobił w *Londynie* i okolicach, a pioruny zabiły kilku ludzi. — W *Dublinie* spo-

kojnie odbyło się odkrycie nowego posągu *Wilhelma IIIgo*.

Holandja.— Do *Hagi* wróciła d. 11 b. m. *Królowa z Berlina*; z tamąd przybyli także nazajutrz *Xżna Albertowa Pruska* z dostojną córką swoją, a Jej *Gesarzewiczowską* *Mość Xżnę Oranji* tegoż dnia wieczorem oczekiwano z zamku *Sestdik* w tej stolicy.

Turcja.— *Dziennik Odeski* umieszcza wiadomość z *Alexandrji* pod d. 4 (16) Czerw. Rzecz godna zastanowienia, że rząd już od niejakiego czasu żadnych nieudziela nowin z *Hedyas*. Z tem wszystkim wiadomo jest, iż takowe dosyć często odbiera; co dowodzi, iż tajemice onych przed publicznością, pochodzi z niepomyślnych przyczyn. Pomimo ciągłych niepowodzeń, iakich *Mehmed-Ali* od wielu lat w *Hedyas* nie przestawał doznawać, panuje dziś mniemanie, iż teraz więcej niż kiedy pragnie opanowania tej krainy. Sądzą nawet, że podróż jego do *Syrji* ma na głównym celu przyspieszenie nowego zaciągu ludzi, których przeznaczy na posiłkowanie niedobitków swojej ostatniej wyprawy. — Prócz oddalenia *Rejs Effendego*, *Sułtan* kazał dać *kiie* w pięty kilku urzędnikom którzy należeli do pokrzywdzenia kupca *Angiel*:

Ameryka północna. — W obwodzie dotąd *hord* pogańskich *Huron*, zakończył życie *Kacyk* tak zwanych *Winebagosów*, nazwiskiem *Szatszythaka*, mając lat 90; na kilka dni przed swoim zgonem żądał troskliwie być ochrzczonym, a gdy zadosyć uczyniono jego prośbie, przyjął wiarę *Chrześcijańską* z największą pobożnością. — W *nowym Orleanie* 19 *Maja* stało się pastwą płomieni 50 domów z wszelkimi zabudowaniami. — *Mieszkańcy St. Lwi* ułożyli 35,000 dolarów, na wystawienie Teatru, będąc wielkimi lubownikami zabawy sceniczej.

Rozmaitości. — W *Lipsku* pojawiają się księgarnie iak grzyby z ziemi; liczba ich dochodzi teraz do 112! Kiedy przed 60 laty, niedawno zmarły, aczny księgarz *Kummer* zamyslał sklep w *Lipsku* założyć, znajdowało się podówczas 12

tamże księgarni, a ówczesny księgarz *Rejch* na tę propozycję taką mu dał odpowiedź: „Jest nas już 12, my sami zaledwo obstać możemy! 13 księgarni to za wiele!“ A teraz jest ich 112, lubo większa część onych mogłaby za godło wziąć sobie ten dwuwiersz *Szyllera*: „Przez długie lata wodę czerpiemy sitem i wyłęgamy kamień, lecz ani się kamień nie rozgrzewa, ani napełnia sito.“ — *Arcy-Xżę Ferdynand Tyrolski* trzymał na dworze swoim *Karła* wysokiego na 3 piędzi, przytem *Hajduka* który miał wzrostu stóp 11. — Pewien *Chemik w Bostonie* wynalazł tak zwany zwierciadlany papier, za pomocą którego, kto zechce, bez żadnej nauki, może rysować i malować. Papier ten ma własność, że iak szklanne zwierciadło odbija wszystkie przedmioty, lecz w stosunkowo mniejszym rozmiarze. Gdy zaś ten nowy wyrób, iak wszelki papier przyjmuje rysy ołówka i pociągi pędzla, przeto też wszystkie co się w nim odbija, iakoto: osoby, kraiebrazy, kwiaty i inne przedmioty, mogą być na nim narysowane, alboteż stosownemi farbami powleczone. Jeżeli ten zwierciadlany papier rozjedzie się w handlu, natenczas wszelkie inne sposoby prędkiego malowania upaść muszą. — *Wolę piękną i roztropną Kobiętkę* nad najbiedniejszego *Adwokata*. Posłuchajmy iaki koniec wzięta pewna sprawa, prowadzona przez rozsądną i ładną kobietkę. Jakiś wielce szpetny *Adwokat* stawał w obronie pewnego *Tapicera* przeciw ładnej *Damie*, a rozprawiając szeroko i długo, tak znudził stronę przeciwną, że zniecierpliwiona nie dała mu dłużej mówić: *Cała sprawa tak się ma Panie Prezydencie*: „*przrzekłam* oto temu *tapicerowi* 100 talarów za *niderlandzkie* obicie, jeżeli takowe będzie pięknie malowane w tak śliczne figurki, iak *Wępan* panie *Prezydencie*; lecz on natomiast dał mi *bęzydkie*, z tak szpetnymi *Chińczykami*, iak szanowny *Adwokat*. Czyż śluszna, abym 100 talarów płaciła?“ *Adwokat* zmieszał się i nie wiedział, co powiedzieć. *Prezydent* uśmiechał się

w duchu. Sędziowie rozstrzygnęli sprawę, i piękna kobiątka wygrała. (R. L.)

PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

Starnalski b. Prezes K. W. P. z Siedlec, Bednarska Bogu: Guwernantka z Wiednia, Bogucki Kaia: Dzie: z Szewny, Ciemlanowski: Edw: Dzie: z Konopnicy, Grabowski Jan Hra: z Repek, Białoguzow Pnko: z Gub: Pułtawskiej, Krzykowski Mich: Dzie: z Pomażany, Małachowski W: Hr: z Nowogomiasta.

DONIESIENIA.

Teodor Miłski Patron Trybunału Cywil: I Instancji Woiew: Kaliskiego, uzyskawszy Głębomiesięczny urlop do wiazdu za granicę z którego już korzysta, urządził zastępstwo w osobie mojej, i z wiedzą JW. Prezesa Trybunału odtrądownał mi akta processowe tak te, które iemu samemu interesenci powierzyli jako też te, które się u niego po niegdy Patronie Gawrońskim znajdowały. Domnie przeto interesenci w razie potrzeby udawać się mogą. Mieszkanie moje w Kaliszu przy ulicy Warszawskiej pod Nr 61. Kalisz d. 26 Czerw: 8 Lipca 1836 r. Patron Trybunału Cywil: I Instancji Woiew: Kaliskiego, Józef Zagurowski.

Na żądanie opieki małoletnich Sukcessorów po niegdy ś. p. Janie i Annie z Duczyńskich Małżonkach Puszyniakach i w skutek uchwały Rady familijnej w interesie tychże małoletnich pod prezydencją Sąd: Pokoju Powiatu Radomskiego dnia 24 Lipca 1835 roku nastąpionej, odbywać się będzie w Mieście Radomiu w domu pod Nr 12, w Ryaku miasta położonym, w dniu 13 25 Lipca i następnych w godzinach przed południowych od godziny 9. po południu zaś od godziny 3 poczynając przed podpisaniem Reientem Kancelarji Ziemiańskiej Wdztwa Sandomierskiego sprzedaż za gotowe pieniądze przez publiczną Licytacją Ruchomości do pozostałości po niegdy ś. p. Janie i Annie z Duczyńskich Małżonkach Puszyniakach należących, a składających się z różnych Mebli, Luster, Zegarów, Porcellany, Faiansu, Szkła w różnych gatunkach, Obrazow olejnych, Kopersztychów, Fortepjanu mahoniowego, Zyrandoli, Brylantów i innych Kosztowności, Garderoby, Bielizny męskiej i damskiej Kocza, Bryczek, Wozów gospodarskich i kupieckich, Sprzętów kuchennych miedzianych, blaszanych, niemniej rozmaitych innych Utensyljów. — Radom d. 3 15 Lipca 1836 r. Tomasz Hassman Reient K. Z. W. Sandomierski.

Pewna Osoba stanu Kawalerskiego, najlepszemi świadectwami opatrzona, z powodu słabości, utraciła służbę; mimo zawartego Kontraktu, że w ter-

minie oznaczonym nieprzybyła. a zatem zniąc dobrze rolne Gospodarstwo, Propinacja i Wójtostwo, ma chęć przyłącza służby rocznej. Wiadomość żądającej Panowie powiązić mogą pod Nr 476, w Hotelu Litwiskim u Szwajcara.

U Kommissarza Obwodu Krasnostawskiego znajdują się znalezione w d. 13 Kwietnia r. b. KON kasztanowaty z siwizną na łbie od starości, lat 2. Właściciel może odebrać do d. 15 27 Lipca r. b. U tegoż, w d. 11 Maia KON z trzłą rzemienną, lat 4. Można odebrać najdalej do dnia 1 13 Sierpnia. U tegoż, KLACZ myszata bez odmiany, lat 2 lub 3. U tegoż para KONI, to jest: Klacz siwa wzrostu miernego, lat 3 i Koni gniady wzrostu małego, lat 3. U tegoż d. 2 Maia KROWA mroziata, lewy róg zbity, dojna, lat 8; można odebrać najdalej do d. 1 13 Sierpnia. — Do Gminy Chuteza tegoż Obwo: przybyła się KLACZ kasztanowata z grzywą i ogonem konopiatym, na grzbiecie biało porasta, z małą strzałką na czole. — U Wójta Gminy Rakolup tegoż Obwo: KON kasztanowaty, 7 sy, lat 7; można się zgłosić najdalej do d. 1 Września. — W Meu Maiu w Mieście Lublinie nięto w Rogacie Warszawskiej KONIA bujanego, lat 9; można się zgłosić do d. 1 Września do Urzędu Muiy palnej: M. Lublina. — W Gminie Gardzienia na Gosińcu d. 28 Marca znalezionym zostają TŁOMOK z rozmaitemi rzeczami; można się zgłosić do Wójta Gminy rzeczoney. — W lesie Wsi Jasionki Obwo: Siedleckim Wdztwie Podlaskiem, w d. 1 Czerwca, nięto KLACZ białawy, lat 12; można się zgłosić do Kommissarza Obwodu Siedlec: najdalej w 3 miesiące. — We Wsi Gieś Obwo: Radzyńskim Wdztwie Podlask: nięto KLACZ karą, lat 10.

DONIESIENIE Z BIORA INFORMACYJNEGO.

KARETA podwójna, najnowszego fasonu, prawie zupełnie nieużywana, jest do sprzedania z wolnej ręki za pomierną cenę. Wiadomość w Biórze Inf:

DONIESIENIE Z BIORA ZLECEN Nr 473.

Dwa APPARATY Gorzelniane jeden Pistorjusza a 2gi Galla są do zbycia w Głuchowie między Tarczynem i Grójcem. Tamże są także MACIORY i TRYKI merynosy na sprzedaż.

* * Dziś przy ulicy Miodowej w domu W. Grabowskiego Nr 495, grać i śpiewać będą Panny Luiza, Paulina i Anna Hessen.

Dziś rano ciepła stopni 9. Wczoraj w południu 10.
TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro Pokoik Zuzi.
Powrot Majtka. Opiekun Oszukany.
FOXAL. Dziś Jendcy Pana Karro.